

Nr 21

Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i lagen (1966: 664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier m. m.; given Stockholms slott den 12 februari 1971.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över justitieärenden och lagrådets protokoll, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

LENNART GEIJER

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner en år 1969 avslutad europeisk överenskommelse om personer som medverkar i förfaranden vid europeiska kommissionen och domstolen för de mänskliga rättigheterna. Enligt denna överenskommelse skall parter, deras ställföreträdare, ombud, rådgivare och biträden samt vittnen, sakkunniga och andra som inkallas av kommissionen eller domstolen åtnjuta immunitet och förmåner i vissa hänseenden.

Propositionen innehåller vidare förslag till de ändringar i lagen med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier som föranleds av Sveriges tillträde till den europeiska överenskommelsen. Dessutom föreslås att lagen kompletteras med en föreskrift om immunitet och privilegier för ledamöterna av den kommitté för de mänskliga rättigheterna och de förlikningskommissioner som inrättats enligt internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

Förslag

till

Lag

om ändring i lagen (1966:664) med vissa bestämmelser om
immunitet och privilegier

Härigenom förordnas, att 3 § lagen (1966:664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier skall ha nedan angivna lydelse.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

3 §

Berättigade till — — — — — vid domstolen,
3. ledamöterna i den europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna,

4. ledamöterna i den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna *samt* domstolens generalsekreterare och biträdande generalsekreterare,

3. ledamöterna i den europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna *och de som på annat sätt medverka i förfarande vid kommissionen,*

4. ledamöterna i den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, domstolens generalsekreterare och biträdande generalsekreterare *samt de som på annat sätt medverka i förfarande vid domstolen,*

5. ledamöterna i — — — — — denna konvention,

7. personer som medverka i förfarande vid Europarådets ministerkommitté vid dess behandling av rapport från europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna,

8. ledamöterna av den kommitté för de mänskliga rättigheterna och de förlikningskommissioner som inrättats enligt internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.

Denna lag träder i kraft den dag Konungen förordnar.

*Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans
Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i stats-
rådet på Stockholms slott den 13 november 1970.*

Närvarande:

Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LIDBOM, CARLSSON.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Geijer, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *ändring i lagen med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier* och anför.

Den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna undertecknades i Rom den 4 november 1950 och trädde i kraft den 3 september 1953. Genom denna konvention har inrättats två organ för att säkerställa att de fördragsslutande staterna uppfyller sina åtaganden enligt konventionen, nämligen en europeisk kommission för de mänskliga rättigheterna och en europeisk domstol för de mänskliga rättigheterna. Kommissionen handlägger dels mellanstatliga tvister om tillämpningen av konventionens bestämmelser (art. 24) dels klagomål av enskilda personer, icke-statliga organisationer eller grupper av enskilda över påstådda kränkningar av konventionen under förutsättning att dessa klagomål riktar sig mot en fördragsslutande stat, som förklarat sig erkänna kommissionens behörighet att mottaga sådana klagomål (art. 25). Till domstolen kan mål hänskjutas av de fördragsslutande staterna och av kommissionen. Domstolen får dock inte behandla mål mot fördragsslutande stat annat än om denna enligt art. 46 av konventionen förklarat sig erkänna domstolens behörighet.

I samband med att Sverige den 4 februari 1952 med stöd av riksdagens godkännande (prop. 1951: 165, UU 11, rskr 251) deponerade ratifikationsinstrumentet avseende konventionen avgavs sådan förklaring om kommissionens behörighet som avses i art. 25. Förklaringen har sedermera utvidgats till att omfatta även de fri- och rättigheter som upptagits i tilläggsprotokollet den 20 mars 1952 (prop. 1953: 32, UU 1, rskr 124) och i det den 16 september 1963 daterade protokollet nr 4 till konventionen (prop. 1964: 87, UU 4, rskr 137). Vidare har med stöd av riksdagens godkännande (prop. 1966: 33, UU 3, rskr 152) förklaring avgivits enligt art. 46 av konventionen av innebörd att Sverige för en tid av fem år och under förutsättning av ömsesidighet erkänner, att i alla frågor om tolkning eller tillämp-

ning av konventionen domstolens jurisdiktion är tvingande i och för sig och utan särskild överenskommelse.

Stat som avger förklaring enligt art. 25 av konventionen förbinder sig samtidigt att inte på något sätt förhindra att klagorätten kan utövas på ett effektivt sätt. I övrigt har de fördragsslutande staterna inte uttryckligen förbundit sig att underlätta förfarandet inför kommissionen och domstolen för de mänskliga rättigheterna. Mot denna bakgrund och på föranledande av kommissionen och domstolen uppdrog Europarådets ministerkommitté på ställföreträdarnivå i april 1963 åt expertkommittén för de mänskliga rättigheterna att utarbeta ett förslag till protokoll, vars syfte skulle vara att bereda viss immunitet åt personer som medverkar i förfaranden vid kommissionen och domstolen.

Sedan expertkommittén i enlighet med sitt uppdrag utarbetat och till ministerkommittén överlämnat ett förslag till överenskommelse rörande personer som medverkar i förfaranden vid kommissionen och domstolen, beslöt ministerkommittén att antaga överenskommelsen och öppna den för undertecknande den 6 maj 1969. Överenskommelsen har undertecknats med förbehåll för ratifikation av Belgien, Cypern, Danmark, Irland, Luxemburg, Malta, Norge, Storbritannien, Sverige och Förbundsrepubliken Tyskland samt ratificerats av Luxemburg och Norge. Det svenska undertecknandet skedde den 6 maj 1969. Texten till överenskommelsen torde jämte svensk översättning därav få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 1*. Ett svenskt tillträde till överenskommelsen föranleder ändringar i lagen (1966: 664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier.

Den av FN:s generalförsamling den 16 december 1966 antagna internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter undertecknades av Sverige den 29 september 1967. Ministern för utrikes ärendena avser att senare föreslå Kungl. Maj:t att underställa 1971 års riksdag frågan om svenskt godkännande av bl. a. denna konvention. I konventionen finns vissa bestämmelser om immunitet och privilegier som vid ett svenskt tillträde till konventionen föranleder kompletterande bestämmelser i 1966 års lag om immunitet och privilegier. Texten till de bestämmelser i konventionen, som är av betydelse i detta sammanhang, torde jämte svensk översättning därav få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 2*.

Europarådsöverenskommelsen

I *art. 1 mom. 1* anges vilka personer som omfattas av överenskommelsen. Den är tillämplig på parter samt på parters ställföreträdare, ombud, rådgivare och biträden i förfaranden vid kommissionen eller domstolen. Vidare är den tillämplig beträffande vittnen, sakkunniga och andra som inkallas av kommissionen eller domstolen. I *mom. 2* föreskrivs att överenskommelsen skall äga tillämpning även i sådana fall där kommissionens och domstolens uppgifter fullgörs av en underkommission respektive av en avdelning eller

av enskilda medlemmar av dessa två organ. Vidare stadgas, att immunitet enligt överenskommelsen skall beviljas även för sådana hänvändelser till Europarådet, som är avsedda att senare fullföljas med ett formellt klagomål mot den stat som erkänt den individuella klagorätten enligt art. 25 av konventionen om de mänskliga rättigheterna. Den omständigheten att ett formellt klagomål senare inte framförs saknar därvid betydelse.

Mom. 3 avser sådant fall då ministerkommittén under behandlingen av en rapport från kommissionen enligt art. 32 av konventionen beslutar att inkalla någon av de i *mom. 1* uppräknade personerna till förhör eller att infordra skriftliga upplysningar från sådan person. När så sker skall den person som avses i beslutet omfattas av bestämmelserna i överenskommelsen på samma sätt som när vederbörande medverkar i ett förfarande vid kommissionen eller domstolen.

En av de grundläggande bestämmelserna i överenskommelsen återfinns i *art. 2 mom. 1*. Personer som omfattas av överenskommelsen skall enligt denna bestämmelse åtnjuta immunitet från rättsligt förfarande i anledning av muntliga och skriftliga förklaringar, som avgivits av dem inför kommissionen eller domstolen, samt i anledning av handlingar eller annan bevisning, som ingivits av dem till något av dessa organ. Immuniteten från rättsligt förfarande avser såväl civilrättslig som straffrättslig talan. Däremot ansågs det av praktiska skäl inte möjligt att i överenskommelsen föreskriva immunitet från disciplinär bestraffning. I fråga om sådan bestraffning torde dock stat som erkänt den individuella klagorätten inte kunna bortse från sitt åtagande enligt art. 25 av konventionen att inte på något sätt förhindra att denna rätt kan utövas på ett effektivt sätt. I *mom. 2* klargörs, att immunitet endast medges för uttalanden inför kommissionen och domstolen och bevisning som inges till dessa organ. Immunitet föreligger således inte om någon utanför förfarande inför dessa organ återger uttalanden som har gjorts under förfarandet eller innehållet i handlingar som har ingivits till kommissionen eller domstolen. En ytterligare begränsning av immuniteten enligt *mom. 1* framgår av art. 5 till vilken jag senare skall återkomma.

Enligt *art. 3 mom. 1* åtar sig de fördragsslutande staterna att respektera rätten för de personer som omfattas av överenskommelsen att fritt brevväxla med kommissionen och domstolen. I *mom. 2* har närmare angivits vad denna rätt innebär för sådana personer som är berövade sin frihet, varvid frihetsberövande är att tolka i den mening begreppet givits i art. 5 *mom. 1* av konventionen om de mänskliga rättigheterna. Eventuell kontroll av korrespondensen mellan sådana personer och kommissionen eller domstolen skall sålunda ske på sådant sätt, att dess vidarebefordran inte oskäligt fördröjs. Vidare får ändringar inte företas i breven. Inte heller får personer som befinner sig i fängsligt förvar utsättas för disciplinär bestraffning i någon form på grund av sådana meddelanden till kommissionen eller domstolen som avsänts med anlitande av föreskriven väg. De skall även få brevväxla med samt i avskildhet rådgöra med sitt juridiska ombud rörande

en anmälan till kommissionen eller det förfarande som är en följd av sådan anmälan. I *mom. 3* föreskrivs att vid tillämpningen av *mom. 1* och *2* offentlig myndighet inte får företa andra ingripanden än sådana som är i överensstämmelse med lag och i ett demokratiskt samhälle är nödvändiga med hänsyn till statens säkerhet, för uppdragande eller beivrande av en brottslig gärning eller för hälsovården.

Bestämmelserna i *art. 4* syftar till att tillförsäkra de personer vilka omfattas av överenskommelsen den rörelsefrihet som erfordras för att de skall kunna närvara vid och återvända från ett förfarande vid kommissionen eller domstolen. Den allmänna bestämmelsen härom återfinns i *mom. 1*, vari dock uppställs som villkor att ifrågavarande persons inställelse i förväg har godkänts av kommissionen eller domstolen. Emellertid har det befunnits nödvändigt att medge de fördragsslutande staterna vissa möjligheter att begränsa rörelsefriheten. I bestämmelsen föreskrivs därför att lagstadgade inskränkningar i rörelsefriheten som i ett demokratiskt samhälle är nödvändiga med hänsyn till statens säkerhet eller den allmänna säkerheten, för upprätthållande av den allmänna ordningen, förhindrande av brott, hälsovården eller för skyddandet av sedligheten eller annans fri- och rättigheter får förekomma men inga andra inskränkningar. Enligt *mom. 2* får personer som avses i *mom. 1* varken i stat som de genomreser eller i den stat där förfarandet äger rum lagföras eller tas i förvar eller på annat sätt utsättas för inskränkning av sin personliga frihet på grund av handling som begåtts eller dom som avkunnats innan resan anträdde. En stat kan dock undanta sina egna medborgare från dessa förmåner. För att inte sätta en person som hörsammat en kallelse från kommissionen eller domstolen i ett sämre läge än det som han skulle befinna sig i om han inte hörsammat kallelsen har i *mom. 3* föreskrivits, att fördragsslutande stat skall tillåta person som avses i *mom. 1* och som anträdde resan från statens område att vid återkomsten åter inresa. Denna bestämmelse innebär dock inte en rätt för honom att senare kvarstanna där, om detta skulle stå i strid med statens lag.

Förmånerna enligt de första två momenten av *art. 4* är tidsbegränsade. I *mom. 4* har sålunda föreskrivits att bestämmelserna i *mom. 1* och *2* inte längre skall gälla, när vederbörande under en tid av femton på varandra följande dagar från den dag, då hans närvaro inte längre påfordras av kommissionen eller domstolen, haft möjlighet att återvända till det land varifrån han anträdde resan. I *mom. 5* har upptagits en föreskrift av innehåll, att där ett åtagande av fördragsslutande stat enligt *mom. 2* av artikeln strider mot ett åtagande enligt en Europarådskonvention eller enligt ett med annan fördragsslutande stat träffat utlämningsavtal eller annat avtal om ömsesidigt bistånd i brottmål, bestämmelserna i *mom. 2* skall gälla.

För att en bestämmelse om så vittgående immunitet som den som medges enligt *art. 2 mom. 1* skulle kunna godtas ansågs det nödvändigt att det i överenskommelsen gavs möjlighet att i vissa fall häva immuniteten. Be-

stämmelser härom har tagits in i *art. 5. I mom. 1* av denna artikel förklaras, att immunitet och förmåner beviljas de personer som omfattas av överenskommelsen uteslutande i syfte att tillförsäkra dem den yttrandefrihet och det oberoende som är nödvändiga för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter eller skyldigheter eller utöva sina rättigheter i förhållande till kommissionen och domstolen. Enligt *mom. 2* skall det uteslutande ankomma på kommissionen respektive domstolen att helt eller delvis häva denna immunitet. Dessa organ skall ha inte endast rätt utan även skyldighet att häva immuniteten i alla fall där enligt deras uppfattning sådan immunitet skulle förhindra att rättvisa skipades och där ett fullständigt eller partiellt hävande inte skulle motverka syftet med immuniteten, sådant detta definierats i *mom. 1*. Immuniteten kan hävas av kommissionen eller domstolen, antingen *ex officio* eller efter en till Europarådets generalsekreterare riktad begäran från fördragsslutande stat eller från en av saken berörd person. Ett beslut att häva immuniteten eller att avslå en framställning om sådant hävande skall vara motiverat. Vidare skall enligt *mom. 3* immuniteten alltid hävas om fördragsslutande stat intygar, att ett hävande är nödvändigt för att möjliggöra ett rättsligt förfarande rörande brott mot statens säkerhet. Kommissionen eller domstolen skall i sådant fall häva immuniteten i den utsträckning som den fördragsslutande staten därvid anger. Om omständighet uppdragas som kan vara av avgörande betydelse och som vid tidpunkten för beslutet att vägra hävande av immuniteten var okänd för sökanden, kan denne enligt *mom. 4* rikta en ny begäran till kommissionen eller domstolen.

Art. 6 innehåller en bestämmelse av innebörd att intet i överenskommelsen får tolkas såsom en begränsning av eller en avvikelse från de förpliktelser som de fördragsslutande staterna åtagit sig enligt konventionen om de mänskliga rättigheterna. Artikeln utgör främst en erinran om dessa staters åtagande enligt *art. 25* av konventionen att inte på något sätt lägga hinder i vägen för att den individuella klagorätten skall kunna utövas på ett effektivt sätt.

Art. 7—11 innehåller överenskommelsens slutbestämmelser. Beträffande dessa skall här endast nämnas, att överenskommelsen träder i kraft en månad efter den dag då fem av Europarådets medlemmar tillträtt överenskommelsen.

FN-konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter

Enligt *art. 28* i konventionen skall en kommitté för de mänskliga rättigheterna upprättas. Kommittén skall bestå av 18 medlemmar. Varje medlem skall vara medborgare i konventionsstat men skall inte vara företrädare för stat utan tjänstgöra med personligt uppdrag. Kommittén skall granska de periodiska rapporter som konventionsstaterna skall avge. Vidare skall kommittén ha till uppgift att pröva framställningar från en stat om att en annan stat brutit mot sina förpliktelser enligt konventionen (*art. 41*). Enligt ett fakultativt protokoll till konventionen skall kommittén också kunna be-

handla klagomål av enskilda personer rörande kränkningar av de rättigheter som garanteras genom konventionen.

För behandling av en framställning, som en stat inger mot en annan stat, kan enligt *art. 42* i vissa fall utses en förlikningskommission *ad hoc*, som skall ställa sig till berörda staters förfogande i syfte att uppnå en vänskaplig lösning av ärendet. En sådan förlikningskommission skall bestå av fem personer, som godkänts av berörda stater och som skall tjänstgöra med personligt uppdrag.

Enligt *art. 43* skall medlemmarna i kommittén för de mänskliga rättigheterna och i eventuella förlikningskommissioner *ad hoc* ha rätt till de förmåner och privilegier samt den immunitet som tillkommer experter på uppdrag för FN enligt tillämpliga bestämmelser i konventionen om privilegier och immuniteter för FN.

Departementschefen

Överenskommelsen rörande personer som medverkar i förfaranden vid europeiska kommissionen och domstolen för de mänskliga rättigheterna syftar till att underlätta förfarandet vid de två organ, som tillskapats genom Europarådets konvention om de mänskliga rättigheterna, och att härigenom trygga uppfyllandet av de förpliktelser som de fördragsslutande staterna åtagit sig genom konventionen. Till sitt innehåll är överenskommelsen mera långtgående än någon annan av Sverige tillträd internationell överenskommelse om immunitet och privilegier. Detta gäller såväl i fråga om räckvidden av den immunitet och de förmåner, som behandlas i överenskommelsen, som beträffande den personkrets på vilken överenskommelsen gjorts tillämplig. Överenskommelsen ger å andra sidan möjlighet att företa sådana begränsningar av ifrågavarande immunitet och förmåner att missbruk knappast behöver befaras. Överenskommelsen synes mig därför väl motsvara sitt syfte. Sverige har avgivit förklaring såväl enligt *art. 25* om den individuella klagorätten som enligt *art. 46* om domstolens behörighet och har därmed ett direkt intresse av att förfaranden vid kommissionen och domstolen underlättas. Jag vill därför förorda att överenskommelsen ratificeras av Sverige. Någon anledning att från svensk sida begränsa tillämpningen av *art. 4* mom. 2 till andra än svenska medborgare anser jag inte föreligga.

Ett tillträde till överenskommelsen föranleder komplettering av lagen med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier. Enligt 2 § i denna lag åtnjuter vissa organisationer, bl.a. Europarådet och den europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, immunitet och privilegier enligt vad som bestämts i stadga eller avtal som är i kraft i förhållande till Sverige. I 3 § föreskrivs att immunitet och privilegier enligt stadga eller avtal som avses i 2 § också tillkommer vissa, i paragrafen uppräknade fysiska personer. Hit hör enligt punkt 3 ledamöterna i den europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna och enligt punkt 4 ledamöterna i den europeiska

domstolen för de mänskliga rättigheterna samt domstolens generalsekreterare och biträdande sekreterare. Vid införlivandet av den nu aktuella överenskommelsens bestämmelser med svensk rätt bör punkt 3 kompletteras med en hänvisning till de personer som i annan egenskap än ledamöter medverkar i förfarande vid kommissionen. Någon uppräknings av vilka personer som avses är inte nödvändig att göra. Så har inte skett beträffande personer som medverkar vid vissa andra internationella domstolar och domstolsliknande organ och som åtnjuter immunitet och privilegier enligt punkterna 2, 5 och 6 i denna paragraf. Av hänvisningen till bakomliggande internationella avtal framgår att endast sådana medverkande avses som täcks av den här aktuella överenskommelsen. Vad gäller förfarandet vid domstolen bör en motsvarande komplettering ske av punkt 4. Dessutom bör uppräknings i paragrafen kompletteras med en ny punkt 7, som hänför sig till personer som medverkar i förfarande vid Europarådets ministerkommitté enligt art. 32 av konventionen om de mänskliga rättigheterna.

Frågan om godkännande av bl. a. den av FN:s generalförsamling den 16 december 1966 antagna internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter beräknas komma att föreläggas 1971 års riksdag. I samband med att konventionen ratificeras av Sverige, blir det nödvändigt att också införa de bestämmelser om immunitet och privilegier som erfordras för att Sverige skall uppfylla kraven i art. 43 av konventionen.

Under förutsättning att riksdagen godkänner konventionen bör 3 § i 1966 års lag därför kompletteras med en ny punkt 8 avseende ledamöterna av den kommitté för de mänskliga rättigheterna som skall upprättas enligt internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter samt ledamöterna av förlikningskommission som kan komma att tillsättas av kommittén.

De här föreslagna tilläggen till 1966 års lag bör träda i kraft samtidigt med att de internationella instrument de grundar sig på blir bindande för Sverige. På grund härav bör Kungl. Maj:t bemyndigas att förordna om lagens ikraftträdande.

I enlighet med vad jag har anfört i det föregående har inom justitiedepartementet upprättats förslag till *lag om ändring i lagen (1966: 664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier*. Förslaget torde få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 3*.¹

Föredraganden hemställer, att lagrådets yttrande över lagförslaget inhämtas enligt 87 § regeringsformen genom utdrag av protokollet.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Kungl. Höghet Regenten.

Ur protokollet:
Gunnel Anderson

¹ Bilagan, som är likalydande med det till propositionen fogade lagförslaget, har uteslutits här.

European Agreement

relating to persons participating in proceedings of the European Commission and Court of Human Rights

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Having regard to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms signed at Rome on 4th November 1950 (hereinafter referred to as "the Convention");

Considering that it is expedient for the better fulfilment of the purposes of the Convention that persons taking part in proceedings before the European Commission of Human Rights (hereinafter referred to as "the Commission") or the European Court of Human Rights (hereinafter referred to as "the Court") shall be accorded certain immunities and facilities;

Desiring to conclude an Agreement for this purpose,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

1. The persons to whom this Agreement applies are:

(a) agents of the Contracting Parties and advisers and advocates assisting them;

(b) persons taking part in proceedings instituted before the Commission under Article 25 of the Convention, whether in their own name or as representatives of one of the applicants enumerated in the said Article 25;

(c) barristers, solicitors or professors of law, taking part in proceedings in order to assist one of the

Accord Européen

concernant les personnes participant aux procédures devant la Commission et la Cour Européennes des Droits de l'Homme

Les États membres du Conseil de l'Europe, signataires du présent Accord,

Vu la Convention de Sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950 (ci-après dénommée «la Convention»);

Considérant qu'il importe, pour mieux assurer la réalisation des buts de la Convention, que les personnes qui participent à la procédure devant la Commission européenne des Droits de l'Homme (ci-après dénommée «la Commission») ou devant la Cour européenne des Droits de l'Homme (ci-après dénommée «la Cour») se voient accorder certaines immunités et facilités;

Désireux de conclure un Accord à cette fin,

Sont convenus de ce qui suit:

ARTICLE 1er

1. Les personnes auxquelles s'applique le présent Accord sont:

(a) les agents des Parties Contractantes, ainsi que les conseils et avocats qui les assistent;

(b) toute personne qui participe à la procédure instituée devant la Commission en vertu de l'article 25 de la Convention, soit en son nom personnel, soit comme représentant d'un des requérants énumérés audit article 25;

(c) les avocats, avoués ou professeurs de droit qui participent à la procédure afin d'assister une des per-

Bilaga 1
(Översättning)

Europeisk överenskommelse
om personer som medverkar i för-
faranden vid europeiska kommis-
sionen och domstolen för de mänsk-
liga rättigheterna.

Undertecknade medlemsstater i
Europarådet,

som beaktar den i Rom den 4 november 1950 undertecknade konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (här nedan benämnd »konventionen»);

som anser att det, för att syftet med konventionen skall uppnås på ett mera effektivt sätt, är ändamålsenligt att personer som medverkar i förfaranden vid europeiska kommissionen för de mänskliga rättigheterna (här nedan benämnd »kommissionen») eller europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna (här nedan benämnd »domstolen») beviljas viss immunitet och vissa förmåner;

som önskar avsluta en överenskommelse för detta ändamål,

har överenskommit om följande:

Artikel 1

1. De personer som omfattas av denna överenskommelse är:

a) ombud för de fördragsslutande staterna samt rådgivare och advokater som biträder dem;

b) personer som medverkar i förfaranden som anhängiggjorts vid kommissionen enligt artikel 25 i konventionen, oavsett om de gör detta i eget namn eller som ställföreträdare för någon av de i nämnda artikel 25 angivna klagandena;

c) advokater eller professorer i juridik vilka medverkar i förfaranden som biträde åt någon av de i

persons enumerated in sub-paragraph (b) above;

(d) persons chosen by the delegates of the Commission to assist them in proceedings before the Court;

(e) witnesses, experts and other persons called upon by the Commission or the Court to take part in proceedings before the Commission or the Court.

2. For the purposes of this Agreement, the terms "Commission" and "Court" shall include a Sub-Commission or Chamber, or members of either body carrying out their duties under the terms of the Convention or of the rules of the Commission or of the Court, as the case may be; and the term "taking part in proceedings" shall include making communications with a view to a complaint against a State which has recognised the right of individual petition under Article 25 of the Convention.

3. If, in the course of the exercise by the Committee of Ministers of its functions under Article 32 of the Convention, any person mentioned in paragraph 1 of this Article is called upon to appear before, or to submit written statements to the Committee of Ministers, the provisions of this Agreement shall apply in relation to him.

ARTICLE 2

1. The persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement shall have immunity from legal process in respect of oral or written statements made, or documents or other evidence submitted by them before or to the Commission or the Court.

2. This immunity does not apply to

sonnes énumérées au paragraphe (b) ci-dessus;

(d) les personnes choisies par les délégués de la Commission pour les assister dans la procédure devant la Cour;

(e) les témoins, les experts, ainsi que les autres personnes appelées par la Commission ou la Cour à participer à la procédure devant la Commission ou la Cour.

2. Aux fins d'application du présent Accord, les termes «Commission» et «Cour» désignent également une Sous-Commission, une Chambre ou des membres de ces deux organes, agissant dans l'exercice des fonctions que leur attribuent, selon le cas, la Convention ou les Règlements de la Commission ou de la Cour; l'expression «participer à la procédure» vise aussi toute communication préliminaire tendant à l'introduction d'une requête dirigée contre un État qui a reconnu le droit de recours individuel selon l'article 25 de la Convention.

3. Dans le cas où, en cours de l'exercice par le Comité des Ministres des fonctions qui lui sont dévolues par application de l'article 32 de la Convention, une personne visée au premier paragraphe du présent article est appelée à comparaître devant lui ou à lui soumettre des déclarations écrites, les dispositions du présent Accord s'appliqueront également à cette personne.

ARTICLE 2

1. Les personnes visées au premier paragraphe de l'article 1er du présent Accord jouissent de l'immunité de juridiction à l'égard de leurs déclarations faites oralement ou par écrit à la Commission ou à la Cour, ainsi qu'à l'égard des pièces qu'elles leur soumettent.

2. Cette immunité ne s'applique pas

punkt b) angivna personerna;

d) personer som av kommissionens ombud utsetts att biträda dem i förfaranden vid domstolen;

e) vittnen, sakkunniga och andra personer som av kommissionen eller domstolen kallats att medverka i förfaranden vid kommissionen eller domstolen.

2. I denna överenskommelse skall med »kommission» och »domstol» även förstås en underkommission eller avdelning eller medlemmar av dessa organ som fullgör uppgifter enligt konventionen eller enligt kommissionens eller domstolens arbetsordning. Uttrycket »medverka i förfaranden» skall även inbegripa lämnandet av meddelanden som är avsedda att fullföljas genom en anmälan mot stat som erkänt enskild persons klagorätt enligt artikel 25 i konventionen.

3. Om ministerkommittén under utförandet av sina åligganden enligt artikel 32 i konventionen anmodar någon av de i moment 1 i denna artikel avsedda personerna att inställa sig inför eller att inkomma med skriftliga förklaringar till ministerkommittén, skall bestämmelserna i denna överenskommelse tillämpas på sådan person.

Artikel 2

1. De i artikel 1 moment 1 i denna överenskommelse avsedda personerna skall åtnjuta immunitet från rättsligt förfarande i anledning av muntliga eller skriftliga förklaringar, som avgivits av dem inför kommissionen eller domstolen, samt i anledning av handlingar eller annan bevisning, som ingivits av dem till kommissionen eller domstolen.

2. Denna immunitet gäller ej, när en

the communication, outside the Commission or the Court, by or on behalf of any person entitled to immunity under the preceding paragraph, of any such statements, documents or evidence or any part thereof submitted by that person to the Commission or the Court.

ARTICLE 3

1. The Contracting Parties shall respect the right of the persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement to correspond freely with the Commission and the Court.

2. As regards persons under detention, the exercise of this right shall in particular imply that:

(a) if their correspondence is examined by the competent authorities, its despatch and delivery shall nevertheless take place without undue delay and without alteration;

(b) such persons shall not be subject to disciplinary measures in any form on account of any communication sent through the proper channels to the Commission or the Court;

(c) such persons shall have the right to correspond, and consult out of hearing of other persons, with a lawyer qualified to appear before the courts of the country where they are detained in regard to an application to the Commission, or any proceedings resulting therefrom.

3. In application of the preceding paragraphs, there shall be no interference by a public authority except such as is in accordance with the law and is necessary in a democratic society in the interests of national security, for the detection or prosecution of a criminal offence or for the protection of health.

en ce qui concerne toute communication, intégrale ou partielle, en dehors de la Commission ou de la Cour, par ou pour le compte d'une personne bénéficiant de l'immunité en vertu du paragraphe précédent, de déclarations faites ou de pièces produites par elle devant la Commission ou la Cour.

ARTICLE 3

1. Les Parties Contractantes respecteront le droit des personnes visées au premier paragraphe de l'article 1er du présent Accord de correspondre librement avec la Commission et avec la Cour.

2. En ce qui concerne les personnes détenues, l'exercice de ce droit implique notamment que:

(a) leur correspondance, si elle fait l'objet d'un contrôle de la part des autorités compétentes, doit toutefois être transmise et leur être remise sans délai excessif et sans altération;

(b) ces personnes ne peuvent faire l'objet d'aucune mesure disciplinaire du fait d'une communication transmise à la Commission ou à la Cour par les voies appropriées;

(c) ces personnes ont le droit, au sujet d'une requête à la Commission et de toute procédure qui en résulte, de correspondre avec un conseil admis à plaider devant les tribunaux du pays où elles sont détenues, et de s'entretenir avec lui sans pouvoir être entendues par quiconque d'autre.

3. Dans l'application des précédents paragraphes, il ne peut y avoir d'autre ingérence d'une autorité publique que pour autant que cette ingérence est prévue par la loi et qu'elle constitue une mesure qui, dans une société démocratique, est nécessaire à la sécurité nationale, à la recherche et à la poursuite d'une infraction pénale ou à la protection de la santé.

person som åtnjuter immunitet enligt föregående moment själv eller genom annan utanför kommissionen eller domstolen helt eller delvis återger förklaringar som avgivits eller handlingar eller bevisning som ingivits till kommissionen eller domstolen av den personen.

Artikel 3

1. De fördragsslutande staterna skall respektera rätten för de personer, som avses i artikel 1 moment 1 i denna överenskommelse att fritt brevväxla med kommissionen och domstolen.

2. I fråga om personer som hålles i förvar skall utövandet av denna rätt särskilt innebära att:

a) om deras brev undersöks av behörig myndighet, såväl avgående som inkommande brev under alla förhållanden skall vidarebefordras utan oskäligt dröjsmål och utan ändring;

b) sådana personer icke skall utsättas för disciplinära åtgärder i någon form på grund av meddelanden som på föreskriven väg avsänts till kommissionen eller domstolen;

c) sådana personer skall äga rätt att brevväxla och, utan att andra personer åhör samtalet, rådgöra med en jurist, som är behörig att uppträda som ombud inför domstol i det land där de hålles i förvar, rörande anmälan till kommissionen eller förfarande som är en följd av sådan anmälan.

3. Vid tillämpningen av moment 1 och 2 får offentlig myndighet ej företaga andra ingripanden än sådana som är angivna i lag och i ett demokratiskt samhälle är nödvändiga med hänsyn till statens säkerhet, för uppdragande eller beivrande av brottslig gärning eller för hälsovården.

ARTICLE 4

1. (a) The Contracting Parties undertake not to hinder the free movement and travel, for the purpose of attending and returning from proceedings before the Commission or the Court, of persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement whose presence has in advance been authorised by the Commission or the Court.

(b) No restrictions shall be placed on their movement and travel other than such as are in accordance with the law and necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, for the maintenance of *ordre public*, for the prevention of crime, for the protection of health or morals, or for the protection of the rights and freedoms of others.

2. (a) Such persons shall not, in countries of transit and in the country where the proceedings take place, be prosecuted or detained or be subjected to any other restriction of their personal liberty in respect of acts or convictions prior to the commencement of the journey.

(b) Any Contracting Party may at the time of signature or ratification of this Agreement declare that the provisions of this paragraph will not apply to its own nationals. Such a declaration may be withdrawn at any time by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

3. The Contracting Parties undertake to re-admit on his return to their territory any such person who commenced his journey in the said territory.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall cease to apply when the person concerned has had for a period of 15 consecutive

ARTICLE 4

1. (a) Les Parties Contractantes s'engagent à ne pas empêcher les personnes visées au premier paragraphe de l'article 1er du présent Accord, et dont la Commission ou la Cour au préalable autorisé la présence, de circuler et de voyager librement pour assister à la procédure devant la Commission ou la Cour, et en revenir.

(b) Aucune autre restriction ne peut être imposée à ces mouvements et déplacements que celles qui, prévues par la loi, constituent des mesures nécessaires, dans une société démocratique, à la sécurité nationale, à la sûreté publique, au maintien de l'ordre public, à la prévention des infractions pénales, à la protection de la santé ou de la morale, ou à la protection des droits et libertés d'autrui.

2. (a) Dans les pays de transit et dans le pays où se déroule la procédure, ces personnes ne peuvent être ni poursuivies, ni détenues, ni soumises à aucune autre restriction de leur liberté individuelle, en raison de faits ou condamnations antérieurs au commencement du voyage.

(b) Toute Partie Contractante peut, au moment de la signature ou de la ratification de cet Accord, déclarer que les dispositions de ce paragraphe ne s'appliqueront pas à ses propres ressortissants. Une telle déclaration peut être retirée à tout moment par notification adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

3. Les Parties Contractantes s'engagent à laisser rentrer ces personnes sur leur territoire lorsqu'elles y ont commencé le voyage.

4. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article cessent de s'appliquer lorsque la personne intéressée a eu la possibilité, pendant

Artikel 4

1. a) De fördragsslutande staterna åtar sig att icke hindra de i artikel 1 moment 1 i denna överenskommelse avsedda personerna från att fritt förflytta sig och att resa för att närvara vid och återvända från förfaranden inför kommissionen eller domstolen, under förutsättning att deras närvaro i förväg har godkänts av kommissionen eller domstolen.

b) Deras rörelsefrihet får icke underkastas andra inskränkningar än sådana som är angivna i lag och i ett demokratiskt samhälle är nödvändiga med hänsyn till statens säkerhet eller den allmänna säkerheten, för upprätthållande av den allmänna ordningen (*»ordre public»*), för förhindrande av brott, för hälsovården eller för skyddandet av sedligheten eller av annans fri- och rättigheter.

2. a) Sådana personer får varken i stat som de genomreser eller i den stat där förfarandet äger rum lagföras eller tagas i förvar eller på annat sätt utsättas för inskränkningar i den personliga friheten på grund av handling som begåtts eller dom som avkunnats innan resan anträdades.

b) Fördragsslutande stat får vid undertecknande eller ratifikation av denna överenskommelse avge förklaring av innebörd att bestämmelserna i detta moment icke skall gälla för dess egna medborgare. Sådan förklaring får återkallas när som helst genom meddelande till Europarådets generalsekreterare.

3. Fördragsslutande stat åtar sig att tillåta att person som anträdde resan från den statens område vid återkomsten till detta område åter får inresa.

4. Bestämmelserna i moment 1 och 2 i denna artikel skall icke längre gälla, när personen i fråga under en tid av femton på varandra föl-

days from the date when his presence is no longer required by the Commission or the Court the opportunity of returning to the country from which his journey commenced.

5. Where there is any conflict between the obligations of a Contracting Party resulting from paragraph 2 of this Article and those resulting from a Council of Europe Convention or from an extradition treaty or other treaty concerning mutual assistance in criminal matters with other Contracting Parties, the provisions of paragraph 2 of this Article shall prevail.

ARTICLE 5

1. Immunities and facilities are accorded to the persons referred to in paragraph 1 of Article 1 of this Agreement solely in order to ensure for them the freedom of speech and the independence necessary for the discharge of their functions, tasks or duties, or the exercise of their rights in relation to the Commission and the Court.

2. (a) The Commission or the Court, as the case may be, shall alone be competent to waive, in whole or in part, the immunity provided for in paragraph 1 of Article 2 of this Agreement; they have not only the right but the duty to waive immunity in any case where, in their opinion, such immunity would impede the course of justice and waiver in whole or in part would not prejudice the purpose defined in paragraph 1 of this Article.

(b) The immunity may be waived by the Commission or by the Court, either *ex officio* or at the request, addressed to the Secretary General of the Council of Europe, of any Contracting Party or of any person concerned.

(c) Decisions waiving immunity or refusing the waiver shall be ac-

quinze jours consécutifs, après que sa présence n'était plus requise par la Commission ou la Cour, de rentrer dans le pays où son voyage a commencé.

5. En cas de conflit entre les obligations résultant pour une Partie Contractante du paragraphe 2 de cet article et celles résultant d'une Convention du Conseil de l'Europe ou d'un traité d'extradition ou d'un autre traité relatif à l'entraide judiciaire en matière pénale conclu avec d'autres Parties Contractantes, les dispositions du paragraphe 2 du présent article prévaudront.

ARTICLE 5

1. Les immunités et facilités sont accordées aux personnes visées au premier paragraphe de l'article 1er du présent Accord uniquement en vue de leur assurer la liberté de parole et l'indépendance nécessaires à l'accomplissement de leurs fonctions, tâches ou devoirs, ou à l'exercice de leurs droits devant la Commission ou devant la Cour.

2. (a) La Commission ou la Cour, suivant le cas, ont seules qualité pour prononcer la levée totale ou partielle de l'immunité prévue au premier paragraphe de l'article 2 du présent Accord; elles ont non seulement le droit, mais le devoir, de lever l'immunité dans tous les cas où, à leur avis, celle-ci entraverait le cours de la justice et où sa levée totale ou partielle ne nuirait pas au but défini au premier paragraphe du présent article.

(b) L'immunité peut être levée par la Commission ou par la Cour, soit d'office, soit à la demande adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe par toute Partie Contractante ou toute personne intéressée.

(c) Les décisions prononçant la levée d'immunité ou la refusant se-

jande dagar från den dag, då hans närvaro ej längre påfordrades av kommissionen eller domstolen, haft möjlighet att återvända till det land från vilket han anträdde resan.

5. Där ett åtagande av fördragsslutande stat enligt moment 2 i denna artikel strider mot ett åtagande enligt en Europarådskonvention eller enligt ett med annan fördragsslutande stat träffat utlämningsavtal eller annat avtal om ömsesidigt bistånd i brottmål skall bestämmelserna i moment 2 i denna artikel gälla.

Artikel 5

1. Immunitet och förmåner beviljas i artikel 1 moment 1 i denna överenskommelse avsedda personer uteslutande i syfte att tillförsäkra dem den yttrandefrihet och det oberoende som är nödvändiga för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter eller skyldigheter eller utöva sina rättigheter i förhållande till kommissionen och domstolen.

2. a) Det skall ankomma uteslutande på, alltefter omständigheterna, kommissionen eller domstolen att helt eller delvis häva den immunitet som avses i artikel 2 moment 1 i denna överenskommelse; de skall ha icke endast rätt utan även skyldighet att häva immuniteten i alla fall där enligt deras uppfattning sådan immunitet skulle hindra att rättvisa skipas och där ett hävande, helt eller delvis, ej skulle motverka syftet med immuniteten sådant detta definierats i moment 1 i denna artikel.

b) Immuniteten kan hävas av kommissionen eller domstolen, antingen *ex officio* eller efter en till Europarådets generalsekreterare riktad begäran från fördragsslutande stat eller från en av saken berörd person.

c) Beslut att häva immunitet eller att vägra sådant hävande skall vara

accompanied by a statement of reasons.

3. If a Contracting Party certifies that waiver of the immunity provided for in paragraph 1 of Article 2 of this Agreement is necessary for the purpose of proceedings in respect of an offence against national security, the Commission or the Court shall waive immunity to the extent specified in the certificate.

4. In the event of the discovery of a fact which might, by its nature, have a decisive influence and which at the time of the decision refusing waiver of immunity was unknown to the author of the request, the latter may make a new request to the Commission or the Court.

ARTICLE 6

Nothing in this Agreement shall be construed as limiting or derogating from any of the obligations assumed by the Contracting Parties under the Convention.

ARTICLE 7

1. This Agreement shall be open to signature by the member States of the Council of Europe, who may become Parties to it either by:

(a) signature without reservation in respect of ratification or acceptance, or

(b) signature with reservation in respect of ratification or acceptance, followed by ratification or acceptance.

2. Instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

ARTICLE 8

1. This Agreement shall enter into force one month after the date on which five member States of the Council shall have become Parties to the Agreement, in accordance with the provisions of Article 7.

ront motivées.

3. Si une Partie Contractante atteste que la levée de l'immunité prévue au premier paragraphe de l'article 2 du présent Accord est nécessaire aux fins de poursuites pour atteinte à la sécurité nationale, la Commission ou la Cour doivent lever l'immunité dans la mesure spécifiée dans l'attestation.

4. En cas de découverte d'un fait de nature à exercer une influence décisive et qui, à l'époque de la décision refusant la levée d'immunité était inconnu à l'auteur de la demande, ce dernier peut saisir la Commission ou la Cour d'une nouvelle demande.

ARTICLE 6

Aucune des dispositions du présent Accord ne sera interprétée comme limitant ou portant atteinte aux obligations assumées par les Parties Contractantes en vertu de la Convention.

ARTICLE 7

1. Le présent Accord est ouvert à la signature des États membres du Conseil de l'Europe qui peuvent y devenir Parties par:

(a) la signature sans réserve de ratification ou d'acceptation,

(b) la signature sous réserve de ratification ou d'acceptation, suivie de ratification ou d'acceptation.

2. Les instruments de ratification ou d'acceptation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

ARTICLE 8

1. Le présent Accord entrera en vigueur un mois après la date à laquelle cinq États membres du Conseil seront devenus Parties à l'Accord, conformément aux dispositions de l'article 7.

moliverat.

3. Om fördragsslutande stat intygar, att det är nödvändigt att häva den immunitet som avses i artikel 2 moment 1 i denna överenskommelse för att möjliggöra ett rättsligt förfarande rörande brott mot statens säkerhet, skall kommissionen eller domstolen häva immuniteten i den utsträckning som anges i intyget.

4. Om omständighet uppdagas, som är av den art att den kan vara av avgörande betydelse och som vid tidpunkten för beslutet att vägra hävande av immuniteten var okänd för den som avgav framställning därom, kan denne rikta en ny begäran till kommissionen eller domstolen.

Artikel 6

Intet i denna överenskommelse får tolkas såsom en begränsning av eller en avvikelse från de förpliktelser som de fördragsslutande staterna åtagit sig enligt konventionen.

Artikel 7

1. Denna överenskommelse står öppen för undertecknande av Europarådets medlemsstater som kan tillträda den genom

a) undertecknande utan förbehåll för ratifikation eller godkännande, eller

b) undertecknande med förbehåll för ratifikation eller godkännande med därpå följande ratifikation eller godkännande.

2. Ratifikations- eller godkännandeinstrument skall deponeras hos Europarådets generalsekreterare.

Artikel 8

1. Denna överenskommelse träder i kraft en månad efter den dag då fem av Europarådets medlemsstater tillträtt överenskommelsen enligt bestämmelserna i artikel 7.

2. As regards any member States who shall subsequently sign the Agreement without reservation in respect of ratification or acceptance or who shall ratify or accept it, the Agreement shall enter into force one month after the date of such signature or after the date of deposit of the instrument of ratification or acceptance.

ARTICLE 9

1. Any Contracting Party may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification or acceptance, specify the territory or territories to which this Agreement shall apply.

2. Any Contracting Party may, when depositing its instrument of ratification or acceptance or at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend this Agreement to any other territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings.

3. Any declaration made in pursuance of the preceding paragraph may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn according to the procedure laid down in Article 10 of this Agreement.

ARTICLE 10

1. This Agreement shall remain in force indefinitely.

2. Any Contracting Party may, insofar as it is concerned, denounce this Agreement by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

3. Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of such notification. Such a denunciation shall not have the effect of

2. Pour tout État membre qui le signera ultérieurement sans réserve de ratification ou d'acceptation ou le ratifiera ou l'acceptera, l'Accord entrera en vigueur un mois après la date de la signature ou du dépôt de l'instrument de ratification ou d'acceptation.

ARTICLE 9

1. Toute Partie Contractante peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification ou d'acceptation, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera le présent Accord.

2. Toute Partie Contractante peut, au moment du dépôt de son instrument de ratification ou d'acceptation, ou à tout autre moment par la suite, étendre l'application du présent Accord par déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, à tout autre territoire désigné dans la déclaration et dont Elle assure les relations internationales ou pour lequel Elle est habilitée à stipuler.

3. Toute déclaration faite en vertu du paragraphe précédent, pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, aux conditions prévues par l'article 10 du présent Accord.

ARTICLE 10

1. Le présent Accord demeurera en vigueur sans limitation de durée.

2. Toute Partie Contractante pourra, en ce qui la concerne, dénoncer le présent Accord en adressant une notification au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

3. La dénonciation prendra effet six mois après la date de la réception de la notification par le Secrétaire Général. Toutefois, une telle dénonciation ne peut avoir pour effet de délier

2. I förhållande till stat som därefter undertecknar överenskommelsen utan förbehåll för ratifikation eller godkännande eller ratificerar eller godkänner den träder överenskommelsen i kraft en månad efter dagen för undertecknandet eller depositionen av ratifikations- eller godkännandeinstrumentet.

Artikel 9

1. Fördragsslutande stat kan vid undertecknandet eller depositionen av sitt ratifikations- eller godkännandeinstrument ange det område eller de områden, på vilka denna överenskommelse skall tillämpas.

2. Genom en till Europarådets generalsekreterare ställd förklaring kan fördragsslutande stat vid deposition av sitt ratifikations- eller godkännandeinstrument eller vid ett senare tillfälle utsträcka denna överenskommelse till att gälla annat område eller andra områden, som anges i förklaringen och för vars internationella förbindelser den svarar eller på vars vägnar den är behörig att göra åtaganden.

3. Förklaring som avgivits enligt föregående moment kan med avseende på område som omnämnts i sådan förklaring återkallas i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 10 i denna överenskommelse.

Artikel 10

1. Denna överenskommelse skall förbli i kraft under obegränsad tid.

2. Fördragsslutande stat kan för egen del uppsäga denna överenskommelse genom en anmälan till Europarådets generalsekreterare.

3. Sådan uppsägning träder i kraft sex månader efter den dag då generalsekreteraren mottog anmälan om uppsägningen. En sådan uppsägning skall icke medföra, att ifråga-

releasing the Contracting Parties concerned from any obligation which may have arisen under this Agreement in relation to any person referred to in paragraph 1 of Article 1.

ARTICLE 11

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of:

(a) any signature without reservation in respect of ratification or acceptance;

(b) any signature with reservation in respect of ratification or acceptance;

(c) the deposit of any instrument of ratification or acceptance;

(d) any date of entry into force of this Agreement in accordance with Article 8 thereof;

(e) any declaration received in pursuance of the provisions of paragraph 2 of Article 4 and of paragraphs 2 and 3 of Article 9;

(f) any notification of withdrawal of a declaration in pursuance of the provisions of paragraph 2 of Article 4 and any notification received in pursuance of the provisions of Article 10 and the date on which any denunciation takes effect.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done at London, this 6th day of May 1969, in the English and French languages, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory States.

la Partie Contractante intéressée de toute obligation qui aurait pu naître en vertu du présent Accord à l'égard de toute personne visée au premier paragraphe de l'article 1er.

ARTICLE 11

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux États membres du Conseil:

(a) toute signature sans réserve de ratification ou d'acceptation;

(b) toute signature sous réserve de ratification ou d'acceptation;

(c) le dépôt de tout instrument de ratification ou d'acceptation;

(d) toute date d'entrée en vigueur du présent Accord, conformément à son article 8;

(e) toute déclaration reçue en application des dispositions du paragraphe 2 de l'article 4 et des paragraphes 2 et 3 de l'article 9;

(f) toute notification de retrait d'une déclaration en application des dispositions du paragraphe 2 de l'article 4 et toute notification reçue en application des dispositions de l'article 10 et la date à laquelle toute dénonciation prendra effet.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Accord.

Fait à Londres, le 6 mai 1969, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des États signataires.

varande fördragsslutande stat befrias från förpliktelse som kan ha uppkommit enligt denna överenskommelse i förhållande till en i artikel 1 moment 1 avsedd person.

Artikel 11

Europarådets generalsekreterare skall underrätta rådets medlemsstater om

a) varje undertecknande utan förbehåll för ratifikation eller godkännande;

b) varje undertecknande med förbehåll för ratifikation eller godkännande;

c) depositionen av varje ratifikations- eller godkännandeinstrument;

d) varje datum för ikraftträdande av denna överenskommelse enligt bestämmelserna i artikel 8;

e) varje förklaring som mottagits enligt bestämmelserna i artikel 4 moment 2 och artikel 9 moment 2 och 3;

f) varje anmälan om återkallande av förklaring enligt bestämmelserna i artikel 4 moment 2 och varje anmälan som mottagits enligt bestämmelserna i artikel 10 med uppgift om den dag då uppsägning träder i kraft.

Till bekräftelse härav har undertecknade, därtill vederbörligen bemyndigade, underskrivit denna överenskommelse.

Som skedde i London den 6 maj 1969 på engelska och franska språken, vilka båda texter äger lika vitsord, i ett enda exemplar som skall vara deponerat i Europarådets arkiv. Europarådets generalsekreterare skall överlämna bestyrkta avskrifter till varje stat som undertecknat överenskommelsen.

International Covenant on Civil and Political Rights**Pacte international relatif aux droits civils et politiques****PART IV****Article 28**

1. There shall be established a Human Rights Committee (hereafter referred to in the present Covenant as the Committee). It shall consist of eighteen members and shall carry out the functions hereinafter provided.

2. The Committee shall be composed of nationals of the States Parties to the present Covenant who shall be persons of high moral character and recognized competence in the field of human rights, consideration being given to the usefulness of the participation of some persons having legal experience.

3. The members of the Committee shall be elected and shall serve in their personal capacity.

Article 41

1. A State Party to the present Covenant may at any time declare under this article that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications to the effect that a State Party claims that another State Party is not fulfilling its obligations under the present Covenant. Communications under this article may be received and considered only if submitted by a State Party which has made a declaration recognizing in regard to itself the competence of the Committee.

QUATRIEME PARTIE**Article 28**

1. Il est institué un Comité des droits de l'homme (ci-après dénommé le Comité dans le présent Pacte). Ce Comité est composé de dix-huit membres et a les fonctions définies ci-dessous.

2. Le Comité est composé de ressortissants des Etats parties au présent Pacte, qui doivent être des personnalités de haute moralité et possédant une compétence reconnue dans le domaine des droits de l'homme. Il sera tenu compte de l'intérêt que présente la participation aux travaux du Comité de quelques personnes ayant une expérience juridique.

3. Les membres du Comité sont élus et siègent à titre individuel.

Article 41

1. Tout Etat partie au présent Pacte peut, en vertu du présent article, déclarer à tout moment qu'il reconnaît la compétence du Comité pour recevoir et examiner des communications dans lesquelles un Etat partie prétend qu'un autre Etat partie ne s'acquitte pas de ses obligations au titre du présent Pacte. Les communications présentées en vertu du présent article ne peuvent être reçues et examinées que si elles émanent d'un Etat partie qui a fait une déclaration reconnaissant, en ce qui le concerne, la compétence du Comité.

Bilaga 2
(Översättning)

**Internationell konvention om med-
borgerliga och politiska rättigheter**

DEL IV

Artikel 28

1. En kommitté för de mänskliga rättigheterna (här nedan benämnd kommittén) skall upprättas. Den skall bestå av aderton medlemmar och skall utföra sitt uppdrag i enlighet med vad som föreskrivs i det följande.

2. Kommittén skall vara sammansatt av medborgare i de stater, som biträtt denna konvention. Dessa personer skall vara moraliskt högtstående och erkänt sakkunniga på området för de mänskliga rättigheterna. Värde av att några av kommitténs medlemmar har juridisk erfarenhet skall beaktas.

3. Kommitténs medlemmar skall väljas och de skall tjänstgöra med personligt uppdrag.

Artikel 41

1. Konventionsstat må när som helst avge förklaring enligt denna artikel, att den erkänner kommitténs behörighet att mottaga och pröva framställningar av innebörd att en stat påstår, att annan stat ej uppfyller sina förpliktelser enligt denna konvention. Framställningar enligt denna artikel må mottagas och prövas endast om de härrör från stat, som avgivit förklaring om att den för egen del erkänner kommitténs behörighet.

Article 42

1. (a) If a matter referred to the Committee in accordance with article 41 is not resolved to the satisfaction of the States Parties concerned, the Committee may, with the prior consent of the States Parties concerned, appoint an *ad hoc* Conciliation Commission (hereinafter referred to as the Commission). The good offices of the Commission shall be made available to the States Parties concerned with a view to an amicable solution of the matter on the basis of respect for the present Covenant;

(b) The Commission shall consist of five persons acceptable to the States Parties concerned. If the States Parties concerned fail to reach agreement within three months on all or part of the composition of the Commission, the members of the Commission concerning whom no agreement has been reached shall be elected by secret ballot by a two-thirds majority vote of the Committee from among its members.

2. The members of the Commission shall serve in their personal capacity. They shall not be nationals of the States Parties concerned, or of a State not party to the present Covenant, or of a State Party which has not made a declaration under article 41.

Article 43

The members of the Committee, and of the *ad hoc* conciliation commissions which may be appointed under article 42, shall be entitled to the facilities, privileges and immunities of experts on mission for the United Nations as laid down in the relevant sections of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

Article 42

1. a) Si une question soumise au Comité conformément à l'article 41 n'est pas réglée à la satisfaction des Etats parties intéressés, le Comité peut, avec l'assentiment préalable des Etats parties intéressés, désigner une commission de conciliation *ad hoc* (ci-après dénommée la Commission). La Commission met ses bons offices à la disposition des Etats parties intéressés, afin de parvenir à une solution amiable de la question, fondée sur le respect du présent Pacte;

b) La Commission est composée de cinq membres nommés avec l'accord des Etats parties intéressés. Si les Etats parties intéressés ne parviennent pas à une entente sur tout ou partie de la composition de la Commission dans un délai de trois mois, les membres de la Commission au sujet desquels l'accord ne s'est pas fait sont élus au scrutin secret parmi les membres du Comité, à la majorité des deux tiers des membres du Comité.

2. Les membres de la Commission siègent à titre individuel. Ils ne doivent être ressortissants ni des Etats parties intéressés, ni d'un Etat qui n'est pas partie au présent Pacte, ni d'un Etat partie qui n'a pas fait la déclaration prévue à l'article 41.

Article 43

Les membres du Comité et les membres des commissions de conciliation *ad hoc* qui pourraient être désignés conformément à l'article 42 ont droit aux facilités, privilèges et immunités reconnus aux experts en mission pour l'Organisation des Nations Unies, tels qu'ils sont énoncés dans les sections pertinentes de la Convention sur les privilèges et immunités des Nations Unies.

Artikel 42

1. a) Om ett till kommittén enligt artikel 41 hänskjutet ärende ej regleras på ett för berörda stater tillfredsställande sätt må kommittén, sedan dessa stater lämnat sitt samtycke därtill, utse en förlikningskommission *ad hoc* (här nedan benämnd kommissionen). Kommissionen skall ställa sig till berörda staters förfogande i syfte att uppnå en vänskaplig lösning av ärendet grundad på respekten för denna konvention.

b) Kommissionen skall bestå av fem personer, som godkänts av berörda stater. Om dessa stater misslyckas med att inom tre månader enas om kommissionens sammansättning, helt eller delvis, skall de medlemmar av kommissionen, om vilka enighet ej uppnåtts, utses av kommittén bland dess medlemmar med två tredjedels majoritet vid hemlig omröstning.

2. Medlemmarna av kommissionen skall tjänstgöra med personligt uppdrag. De skall ej vara medborgare i berörda stater eller i en stat, som ej biträtt denna konvention, eller i en stat, som ej avgivit förklaring enligt artikel 41.

Artikel 43

Medlemmarna i kommittén och de förlikningskommissioner *ad hoc*, som må utses enligt artikel 42, skall äga rätt till de förmåner och privilegier samt den immunitet, som tillkommer experter på uppdrag för Förenta Nationerna enligt tillämpliga bestämmelser i konventionen om privilegier och immuniteter för Förenta Nationerna.

Utdrag av protokoll, hållet i lagrådet den 15 december 1970.

Närvarande:

f. d. justitierådet	REGNER,
regeringsrådet	MARTENIUS,
justitierådet	BERNHARD,
justitierådet	HESSER.

Enligt lagrådet den 26 november 1970 tillhandakommet utdrag av protokoll över justitieärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet den 13 november 1970, hade Kungl. Maj:t förordnat, att enligt 87 § regeringsformen lagrådets utlåtande skulle inhämtas över upprättat förslag till *lag om ändring i lagen (1966: 664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier*.

Förslaget, som finns bilagt detta protokoll, föredrogs inför lagrådet av hovrättsassessorn Hans Danelius.

Lagrådet lämnade förslaget utan erinran.

Ur protokollet:
Ingrid Hellström

Utdrag av protokollet, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 12 februari 1971.

Närvarande:

Statsministern PALME, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, FELDT.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Geijer, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter lagrådets utlåtande över förslag till lag om ändring i lagen (1966: 664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier.

Föredraganden upplyser, att lagrådet lämnat lagförslaget utan crinran, och hemställer — under angivande att den europeiska överenskommelsen om personer som medverkar i förfaranden vid europeiska kommissionen och domstolen för de mänskliga rättigheterna numera även ratificerats av Cypern och undertecknats av Nederländerna — att Kungl. Maj:t genom proposition föreslår riksdagen att

dels godkänna den europeiska överenskommelsen,

dels antaga förslaget till lag om ändring i lagen (1966: 664) med vissa bestämmelser om immunitet och privilegier.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

